

КОЛАРЧЕВ НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
У ЗАЈЕДНИЦИ СА
УДРУЖЕЊЕМ РЕПРОДУКТИВНИХ УМЕТНИКА СРБИЈЕ

IV МУЗИЧКИ ЧАС

МОЦАРТОВО ВЕЧЕ

УВОДНО ПРЕДАВАЊЕ

ПРЕДРАГ МИЛОШЕВИЋ

4 децембра 1947 г.

Почетак у 18,15 час.

ВЕЛИКА ДВОРАНА КОЛАРЧЕВОГ НАРОДНОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Program:

V. A. MOCART:

Kvartet za flautu, violinu, violu i čelo.

Stavovi: 1) Allegro

2) Adagio

3) Rondo

Izvode: *Jakov Srejović, Ljudevit Pap, violina, Bora Ilić, viola i Nikola Mandrino, čelo.*

V. A. MOCART:

Ljubičica

Večernje raspoloženje

Divna radost

Aleluja

Peva: Zora Lučić-Milosavljević, koncertna pevačica;

Prati: Aleksej Butakov, pijanista.

V. A. MOCART:

Kvintet za klarinet, 2 violine, violu i čelo.

Stavovi: 1) Allegro

2) Largo

3) Menueto

4) Alegreto

Izvode: Bruno Brun, klarinet; Ljudevit Pap, violina; B. Solero, violina; Bora Ilić, viola i Nikola Mandrino, čelo.

U celokupnom Mocartovom stvaranju kamerna muzika zauzima neobično istaknuto mesto kako po broju kompozicija, tako i po njihovom kvalitetu. Mocart nikada nije ostajao kod jednog šablona u pogledu izbora instrumenata za svoju kamernu muziku. Skoro detinjski radozno prilazio je različitim zvučnim kombinacijama, a katkada izgleda kao da se njegov genije hteo da poigra s instrumentima dosta udaljenim, zvučno raznorodnim (kombinacija roga s gudačkim kvartetom, duvački instrumenti s klavirom!). No i u tim delima iz oblasti kamernе muzike Mocart je blagodareći svom blistavom talentu i neobičnoj obdarenosti za mešanje zvučnih boja znao da dá klasično zaokrugljene i zvučno izjednačene oblike, kojima u celokupnoj muzičkoj literaturi nema ravna. Naročito su interesantna kamermuzička dela sa po nekim duvačkim instrumentom. Na večerašnjem programu su takva dva dela: Kvartet za flautu, violinu, violu i violončelo, gde flauta zamenjuje prvu violinu i gde nedostaje uobičajeni menuet i Kvintet za klarinet, dve violine, violu i violončelo, koji je komponovan u septembru 1789 godine, dve godine pred Mocartovu smrt. I jedno i drugo delo pružaju kako flauti, tako i klarinetu mogućnosti da dođu do punoga izražaja u tehničkom i u tonsko-izražajnom pogledu, da se razigraju u svima svojim registrima i da se ipak harmonično utkaju u tkivo gudačkih instrumenata.

Solo-pesma Mocartova ne domaša ni po broju a ni po kvalitetu njegove simfonije, njegove opere ili njegovu kamernu muziku. Tridesetak pesama za solo glas s pratnjom klavira ne pretstavlja pravi domen Mocartovog stvaralaštva. Zato ga taj oblik nije mnogo privlačio. Svakako je tome uzrok slabo literarno obrazovanje Mocartovo, što se vidi i iz slabih tekstova koje je uzimao za svoje solo-pesme. Majstor čarobnih postignuća u instrumentalnoj muzici i u operi — u izboru tekstova za solo-pesme nije imao mnogo ukusa. Vrlo često ispod naslova za pojedine pesme stoji: »Pesnik nepoznat«. Od svoga savremenika, velikog nemačkog pesnika Gete-a, nije znao nijedne pesme. Slučajno je našao u tuđoj zbirci pesmu »Ljubičica« s tekstom od Gete-a, dopala mu se i tako je komponovao. I tu je bio dovoljan jedini dodir s velikim pesnikom, pa da se i Mocartov genije pokrene na veći čin. Mocart je u toj maloj pesmici dao upravo obrazac za kasniju romantičarsku solo pesmu. »Aleluja« pretstavlja virtuosno izgrađenu koncertnu ariju na jednu jedinu reč (iz moteta: *Exultate*).
